

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні кафедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31.08. 2023р.)

Завідувач кафедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Сучасна українська літературна мова (синтаксис) у середній школі»,

що викладається в межах ОПП «Середня освіта» (українська мова і література)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності 014 Середня освіта

спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література)

Львів - 2023

Назва курсу	Сучасна українська літературна мова (синтаксис) у середній школі
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта. спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
Викладачі курсу	доц. Кутня Г. В., асист. Висоцька М.
Контактна інформація викладачів	https://philology.lnu.edu.ua/employee/kutnya-halyna , Головний корпус ЛНУ ім. Івана Франка, каб. 234 м. Львів, вул. Університетська, 1 Електронні адреси: kutnia@ukr.net , halyna.kutnya@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації відбуваються: в день проведення дисципліни за попередньою домовленістю; У день (дні), визначені на початку семестру та узгоджені з основним розкладом занять викладача (наживо та он-лайн). Про ці години викладач інформує катедру. *У 1 семестрі 2023/2024 н.р. це: <ul style="list-style-type: none"> • вівторок, 15:00 за знаменником (онлайн); четвер, 15:00 (наживо на катедрі).
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/syntacsys-ukrajinskoji-movy-osvita
Інформація про курс	Дисципліна “ Сучасна українська літературна мова (синтаксис) у середній школі ” є обов’язковою (програмною) дисципліною. Ця дисципліна викладається в 6, 7, 8 семестрах в обсязі 12,5 кредита ЄКТС (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс синтаксису сучасної української мови призначений для студентів зі спеціалізації «середня освіта (українська мова і література)» третього та четвертого років навчання. Як частина обов’язкової програми цей курс дає студентові знання із синтаксичної будови української мови: словосполучення, речення (простого і складного), засобів ускладнення, а також периферійних одиниць (періоду, надфразних едностей); вчить аналізувати синтаксичні одиниці, явища, процеси сучасної української мови у зв’язку з побудовою зв’язного тексту, аналізом реченневих

	параметрів, позамовних та внутрішньомовних аспектів комунікації, пунктуаційними нормами в роботі з учнями середньої школи
Мета та цілі курсу	<p>Мета – сформувані у студентів систематизовані знання про традиційні підходи у класифікації та аналізі синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць у середній школі.</p> <p>Загальнотеоретичні цілі курсу полягають у тому, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зрозуміти синтаксичну структуру української мови як систему, для компонентів якої характерні певні типи зв'язків і відношень, зокрема особливості підрядних і сурядних словосполучень, способи вираження граматичної основи та другорядних членів речення, засоби ускладнення простих речень, різновиди складних речень, синтаксичні відношення та способи зв'язку між предикативними частинами складних структур; • усвідомити зв'язок між окремими синтаксичними явищами, а також зв'язок синтаксичних одиниць із одиницями інших ієрархічних рівнів мови, зокрема морфологією та лексикологією; • стати обізнаним із сучасними синтаксичними теоріями та підходами у вивченні синтаксичних одиниць в академічній граматиці та шкільному курсі граматики. <p>Практичні цілі курсу синтаксису передбачено реалізувати в таких аспектах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати (за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями); • робити повний синтаксичний аналіз речень будь-якої структури, зокрема: загальний синтаксичний аналіз простого речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями, • визначати та аналізувати члени речення, • характеризувати різновиди складних речень, зображати складне багатоконпонентного речення у горизонтальній та вертикальній схемах; • правильно розставляти розділові знаки та пояснювати їх відповідно до синтаксичних одиниць та явищ.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихованець Р.І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993. 2. Городенська К. Г. Багатоаспектність проблематики синтаксичних досліджень // Городенська К. Г. Здобутки академічної граматики школи // Українська мова – 2021 - № 3. – С. 13-17. // Інтернет-ресурс. Доступ з: chrome-extension://oemmndcbldboiebfnladdacbfdm/adm/https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/3_21/3.pdf 3. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. 4. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984. – С.194–253. 5. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч.2. – Синтаксис. – К., 1965.

6. Мариненко І. Синтаксис української мови (з правилами пунктуації): навчальний посібник. – Київ, 2020.
7. Слинько І.І., Гуйванюк В.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.
8. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І.Білодіда. – К., 1972.
9. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.
10. Терлак З. М. Пунктуаційний словник-довідник. – Львів: Світ, 2018. – 396 с.
11. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.

Додаткова

Словосполучення

1. Давидова Л. П. Із спостереження над структурою і функціями субстантивних словосполучень // Українська мова і література в школі. – 1971. – № 11. – С. 20-24.
 2. Дудик П.С. Сурядні словосполучення: основні питання теорії // Проблеми граматики і лексикології української мови. – Зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 3–9.
 3. Дудик П.С. Словосполучення в українській літературній мові. – К., 1998. – 136 с.
 4. Дудик П. С. Словосполучення, сполучення слів і слово // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 208-213.
 5. Кротевич Є. В. Типи підрядного зв'язку між словами в українській мові // УМЛШ. – 1954. – №2. Перевидання: Кротевич Є. Способи вираження підрядного зв'язку // Видатні вчені Львівського університету ХХ ст.: Є. В. Кротевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – С. 61-84.
 6. Кучеренко І. К. Предмет і об'єкт синтаксису // Українське мовознавство. – К., 1973. – № 1.
 7. Кучеренко І. Лексичне значення прийменника // Мовознавство. – 1973. – №3. – С.12-23; // Кучеренко І. Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 38- 56.
 8. Кучеренко І. Фразеологізм як об'єкт синтаксису // Українське мовознавство: Республіканський міжвідомчий збірник. – К., 1982. – №10. – С.9-15; також // Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 58-66.
 9. Понасенко І. С. Ознаки сильного іменникового керування // Українське мовознавство. – К., 1985. – № 3. – с. 79-83.
 10. Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. – К., 1968. – 228 с.
 11. Терлак З. М. Ад'єктивні словосполучення в аспекті норми // Матеріали міжнародної славістичної конференції пам'яті Костянтина Трофимовича. - Львів, 1998. - С. 247-250.
 12. Терлак З. М. Варіантне керування прикметників у сучасній українській мові // Мова і духовність нації. - Львів, 1989. - С. 131-132.
- Терлак З. Синтаксичні кальки в аспекті норми // Вісник Львівського університету. – Серія філол. 2004. – Вип. 34. – Ч.ІІ. – С.493-500.
- #### **Просте неускладнене речення**
13. Безпояско О.К. Інфінітив у функції другорядних членів // Укр. мова і літ. в школі. – 1984. – № 3. – С. 51–53.

14. Вихованець Р.І. Називний, орудний і знахідний відмінки у функції присудка // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 8. – С. 23–33.
15. Дудик П.С. Неповні речення в сучасній українській літературній мові // Дослідження з синтаксису української мови. – К., 1958. – С. 129–260.
16. Дудик П.С. Синтаксис сучасного українського розмовного мовлення (Просте речення. Еквіваленти речення). – К., 1973.
17. Єрмоленко С.Я. Категорія предикативності // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 5–11.
18. Іваницька Н.Л. Взаємна зумовленість форм головних членів двоскладного речення // Укр. мова і літ. в школі. – 1979. – № 10. – С. 28–34.
1. Іваницька Н.Л. Двоскладне речення в українській мові. – К., 1986.
19. Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення: Складні випадки аналізу. – К., 1989.
20. Іваницька Н.Л. Складений присудок як синтаксична структура // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 59–85.
21. Ключковський Б.Г. Прикладка і сполучення неприкладкового характеру // Укр. мова і літ. в школі. – 1976. – № 12. – С. 20–29.
22. Коструба П.П. До питання про поняття і класифікацію неповних речень // Питання українського мовознавства. – Кн.ІV. – Вид. ЛДУ, 1960. – С. 38–75.
23. Коструба П.П. Поняття предикативності і проблема класифікації комунікативних одиниць мови // Проблеми синтаксису. – Львів, 1963. – С. 3–9.
24. Мановицька А.Я. Зв'язок присудка із звертанням // Укр. мова і літ. в школі. – 1979. – № 9. – С. 20–23.
25. Мановицька А.Я. Узгодження присудка із звертанням // Українське мовознавство. – 1974. – Вип. 2. – С. 52–61.
26. Мановицька А.Я. Стилістично зумовлене узгодження присудка з підметом // Укр. мова і літ. в школі. – 1976. – № 11. – С. 73–76.
27. Москаленко Н.А. Підмети, виражені словосполученням // Укр. мова і літ. в школі. – 1970. – № 9. – С. 23–33.
28. Недбайло Л.І. Структура підмета // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 46–59.
29. Піскун Г.О. Складений підмет і його структурні типи // Синтаксична будова української мови. – К., 1968. – С. 73–83.
30. Плющ М.Я. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення. – К., 1986.
31. Сич В.Ф. Синтаксичні функції інфінітива // Укр. мова і літ. в школі. – 1972. – № 3. – С. 20–29.
32. Слинько І.І. Типи простих речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. – № 9. – С. 48–53.
33. Слинько І.І. Чи є односкладні речення? // Мовознавство. – 1985. – № 4. – С. 48–53.
- 34.** Швець І.Р. Синтаксичні функції інфінітива в сучасній українській літературній мові. – Одеса, 1972.
Шульжук К.Ф. Повні і неповні речення // Укр. мова і літ. в школі. – 1971. – № 6. – С. 25–30.

35. Висоцький А. В. З історії вивчення вставних і вставлених частин речення // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 218-223.
36. Вольська Ю. В. Основні теоретичні засади ускладнення в сучасному українському мовознавстві // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2004. - №19 – С. 230-234.
37. Гмир І. С. Вивчення дієприкметникового звороту // Українська мова і література в школі. – 1973. – №9.
38. Комарова З. І. Формально-синтаксичні і семантико-функціональні параметри дієприслівникових зворотів у структурі речення. – К., 2003 (Автореф).
39. Кульбабська О. В. Вторинна предикація та засоби її вираження у простому реченні // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2006. - №27 – С. 108-111.
40. Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні: Монографія. – Чернівці, 2011. – 627 с.
41. Кучеренко І.К. Вокатив як виразник функціонуючого члена речення // Проблеми синтаксису. – Вид. ЛДУ, 1963. – С. 64–73.
42. Кучеренко І.К. Логіко-граматична природа речень з узагальнюючими словами при однорідних членах // Мовознавство. – 1977. – № 6. – С.3–12.
43. Кучеренко І.К. Логіко-синтаксична природа речень з однорідними членами // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С.29–37.
44. Кучеренко І.К. Речення з кількома присудками // Мовознавство. – 1975. – № 5.
45. Кучеренко І.К. Синтаксичні функції вокатива і так зване звертання // Міжвуз. наук. конф. з питань синтаксису. – Львів, 1962. – С.39–43.
- Павлович П. І. Вживання дієприслівників // Українська мова і література в школі. – 1965. – №12.
47. Скаб М. С. Функціональна сфера апелятивності у слов'янських мовах та її інтерпретація лінгвістами // Матеріали міжнародної славістичної конференції пам'яті К. Трофимовича. – Том 1. – Львів: Літопис, 1998. – С. 230-234.
48. Скаб М. С. Функціональна сфера апеляції в українській мові (семантика, граматика, прагматика, стилістика): Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.01 / НАНУ Ін-т української мови. – К., 2002. – 34 с.
49. Шевель С. Типологія речень за комунікативною метою: від традиції до сучасності // Українське мовознавство. – 2020. – Вип. 50. - С. 42-75.

Складне речення

50. Бевзенко Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
51. Богдан М. М. Складнопідрядні речення з підрядними означальними // УМЛШ – 1986. – №6. – С. 36-44.
52. Грищенко А.П. Складносурядне речення в сучасній українській літературній мові. – К., 1969.
53. Гуйванюк Н.В., Кульбабська О.В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. – Чернівці: Рута, 2003. – 145 с.
54. Довженко Г.Я. Неповні підрядні речення і другорядні члени речення, виражені порівняльними конструкціями // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 6. – С. 31–35.
55. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. – К., 1980.
56. Заборна М. С. Порівняльні конструкції в системі складнопідрядних речень української мови: Навчально-

	<p>методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001.</p> <p>57.Зарицька В. Г. Синкретичні типи підрядності в системі складного речення: Автореф. дис... канд. філолог. наук: 10.02.01. – Донецьк, 2004.</p> <p>58.Кучеренко І.К. Зміст поняття “пряма мова” з погляду синтаксису. // Укр. мова і літ. в школі. – 1964. – № 7. – С. 24–28.</p> <p>59.Медушевський А.П. Структурно-семантична класифікація складнопідрядних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1974. – №10. – С.83–85.</p> <p>60.Рожило Л.П. Співвідносність сполучникових і безсполучникових складних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1972. – № 10. – С.59–63.</p> <p>61.Семенюченко М.Л. Розмежування часових і умовних підрядних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 5. – С.34–37.</p> <p>62.Христіанінова Р. О. Вивчення складнопідрядних речень у вузівському курсі синтаксису // Нові підходи до філології у вищій школі: Зб. наук. пр. (Матеріали IV всеукраїнської наукової конференції 14-18 вересня 1998 року) / За ред. доктора філол. наук, професора А.М.Наумова. – Запоріжжя: ЗДУ, 1998. – С. 133-134.</p> <p>63.Христіанінова Р. О. Складнопідрядні супровідні речення: проблема інтерпретації // Мовознавчий вісник. – С. 250-259.</p> <p>64.Христіанінова Р.О. Традиційні й нові класифікації складнопідрядних речень / Р. Христіанінова // Українська мова і література в школі : Науково-методичний журнал. – 2010. – N 1. – С. 35-38.</p> <p>65.Шульжук К.Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові. – К., 1986.</p> <p>66. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку // Укр. мова і літ. в школі. – 1987. – № 7. – С. 44-48.</p>
Тривалість курсу	Три семестри (6, 7, 8)
Обсяг курсу	<p>Загальний обсяг 375 годин. 10,5 кредита ЄКТС. 4 модулі, у тому числі:</p> <p>6 семестр – 105 год. (32 год. лекції, 32 год. практичні заняття, 41 годин самостійної роботи);</p> <p>7 семестр – 120 год. (20 годин лекцій, 30 годин - практичні заняття, 70 годин самостійної роботи);</p> <p>8 семестр – 150 год. (28 годин лекцій, 28 годин практичних занять, 94 годин самостійної роботи).</p>
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет і завдання синтаксису української мови, методологічну основу, основну літературу з питань курсу; • типи синтаксичних зв'язків; • основні поняття синтаксису; • синтаксичні одиниці; • різні підходи до аналізу синтаксичних одиниць: формально-граматичний, семантико-граматичний та комунікативний;

	<ul style="list-style-type: none"> • відмінності у підходах до характеристики синтаксичних явищ, процесів, одиниць в академічній та шкільній граматиці. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати: за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями; • робити повний синтаксичний аналіз простих речень, зокрема: загальний синтаксичний аналіз за комунікативними та структурно-граматичними особливостями, визначати та аналізувати члени речення; • виявляти та аналізувати засоби ускладнення в реченні, встановлювати умови та засоби відокремлення членів речення; • робити повний синтаксичний аналіз складних речень, зокрема характеризувати різновиди складних речень за типами зв'язку, (підрядний, сурядний, безсполучниковий), визначаючи зокрема у цих типах структурно-семантичний та семантико-структурний вид (різновид); зображати складне речення у горизонтальній та вертикальній схемах; • правильно розставляти розділові знаки та коментувати їх відповідно до правил уживання синтаксичних одиниць та явищ.
Ключові слова	Словосполучення, узгодження, керування, прилягання, семантико-синтаксичні відношення обставинні, означальні, об'єктні, частиномовна належність, синтаксично зв'язані одиниці, речення, висловлювання, член речення, підмет, присудок, означення, додаток, обставина, односкладні / двоскладні речення, повні / неповні речення, поширені / непоширені речення, стверджувальні / заперечні висловлювання, розповідні / питальні / спонукальні речення, засоби ускладнення, відокремлені члени речення, непівпредикативні відокремлені члени речення, відокремлені поширені/ непоширені означення, відокремлені узгоджені / неузгоджені означення, відокремлення прикладок, відокремлені додатки, відокремлені уточнювальні члени речення, однорідні члени речення, вставні та вставлені компоненти, звертання, складносурядне речення, складнопідрядне речення, безсполучникове речення, види та різновиди підрядних речень, горизонтальна схема, вертикальна схема, розчленована / нерозчленована структура, підрядні з'ясувальні, підрядні означальні, підрядні обставинні.
Формат курсу	Очний, дистанційний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспити (6, 8 семестри) Залік (7 семестр)
Пререквізити	Морфологія сучасної української мови, лексикологія української мови, загальне мовознавство, методика викладання української мови в школі, пунктуація української мови.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	Презентація, проектно-орієнтоване навчання, дискусія

під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Комп'ютер/ноутбук, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання в 6 семестрі (екзамен) проводиться за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модульні контрольні роботи (2 роботи): 30 % семестрової оцінки; по 15 балів за кожну модульну роботу, максимальна кількість балів 30; • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів - 100. <p>Оцінювання в 7 семестрі проводиться за такими видами робіт (залік):</p> <p>робота на практичних заняттях: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40;</p> <ul style="list-style-type: none"> • модульні контрольні роботи (1 тестова, 1 аналітичного характеру): 60 % семестрової оцінки; по 30 балів за кожну модульну роботу, максимальна кількість балів - 60; <p>Підсумкова максимальна кількість балів - 100.</p> <p>Оцінювання у 8 семестрі проводиться за такими видами робіт (екзамен):</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модульні контрольні роботи (2 роботи): 30 % семестрової оцінки; по 15 балів за кожну модульну роботу, максимальна кількість балів 30; • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів - 100. <p>Академічна доброчесність: очікується, що студенти добросовісно та самостійно виконуватимуть усі види робіт, передбачені навчальною дисципліною. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, незалежно від масштабів обману (списування, виконання за участі та допомоги інших студентів), є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й додаткової (допоміжної) літератури та джерел, які подані окремим списком, у вивченні окремих тем.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів письмових робіт та участь у роботі на практичних заняттях. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного</p>

	<p>заняття, виконання домашніх завдань та самостійних робіт на парі; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<p>6 семестр навчання (Модулі «Словосполучення» і «Просте речення»):</p> <p>Типи синтаксичних зв'язків: предикативний, підрядний, сурядний (загальна характеристика).</p> <p>Словосполучення як синтаксична одиниця. Відмінність між словосполученням і реченням, словосполученням і словом.</p> <p>Підрядні словосполучення. Поділ підрядних словосполучень за частиномовною належністю головного компонента.</p> <p>Характеристика підрядних словосполучень за ступенем семантичної спаяності їх компонентів та за структурою.</p> <p>Узгодження як спосіб зв'язку між словами, його різновиди (власне граматичне, смислове, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, тяжіння). Зв'язок прикладки з означуваним словом. Питання про кореляцію.</p> <p>Керування як спосіб зв'язку між словами, його різновиди.</p> <p>Прилягання як спосіб зв'язку між словами.</p> <p>Різновиди семантико-синтаксичних відношень між компонентами підрядних словосполучень.</p> <p>Сурядні словосполучення: засоби зв'язку і різновиди синтаксичних відношень між їх компонентами.</p> <p>Речення і його ознаки. Аспекти вивчення речення (формально-синтаксичний, семантико-синтаксичний та комунікативний).</p> <p>Основні поняття та одиниці семантико-синтаксичного рівня речення. Основні поняття комунікативного аспекту речення.</p> <p>Типи речень за характером відношення повідомлюваного до дійсності (модальністю). Заперечні речення і їх різновиди. Граматичні засоби вираження заперечення.</p> <p>Типи речень за метою висловлювання. Питальні речення і їх різновиди. Спонукальні речення. Граматичні засоби оформлення спонукальних речень.</p> <p>Граматична основа двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Підмет. Частиномовне вираження підмета.</p> <p>Типи підметів за структурою: простий неускладнений, простий ускладнений, складений підмет. Моделі синтаксично неподільних словосполучень у ролі складеного підмета.</p> <p>Присудок. Типи присудків за структурою та за морфологічним способом вираження. Простий присудок і способи його вираження. Засоби ускладнення простого присудка.</p> <p>Складений дієслівний присудок. Особливості зв'язки в складеному дієслівному присудкові, можливі способи її вираження.</p> <p>Складений іменний присудок. Особливості зв'язкового та основного компонентів, способи їх вираження. Складений прислівниковий присудок.</p>

Питання у мовознавчій літературі про складний (подвійний) присудок. Особливості термінології цього присудка та способи вираження.

Другорядні члени речення. Морфологізовані і неморфологізовані другорядні члени речення. Частиномовне вираження морфологізованих/ неморфологізованих означень, додатків, обставин.

Означення і його різновиди (узгоджені / неузгоджені, непоширені / поширені), морфологічний спосіб вираження. Означення-прикладка.

Додаток і його різновиди (прямі/ непрямі, морфологізовані / неморфологізовані, придієслівні/ присубстантивні/ приад'єктивні / приадвербіальні).

Обставини і їх різновиди (загальна характеристика семантичних груп). Морфологізовані / неморфологізовані обставини. Поширені / непоширені обставини.

Критерії розмежування другорядних членів речення. Синкретичні явища в системі другорядних членів речення.

Односкладні речення як структурний різновид простих речень.

Означено-особові, неозначено-особові та узагальнено-особові речення, безособові та інфінітивні речення.

Номінативні речення і їх різновиди. Генітивні та вокативні речення.

Неповні речення. Різновиди неповних речень (власне неповні та еліптичні).

Парцельовані та обірвані (незавершені) речення. Нечленовані речення (слова-речення) і їх різновиди.

7 семестр навчання (Модуль «Просте ускладнене речення»)

Ускладнені прості речення, їх особливості. Питання про ускладнені речення в мовознавчій літературі. Засоби ускладнення простих речень.

Речення з однорідними членами і їх характеристика. Особливості ряду однорідності. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення. Речення з однорідними і неоднорідними означеннями. Пунктуаційні особливості речень з однорідними членами речення.

Речення з відокремленими членами. Причини, засоби і умови відокремлення членів простого речення. Напівпредикативні і уточнювальні відокремлені члени речення (загальна характеристика).

Відокремлені напівпредикативних означень: відокремлення непоширених узгоджених означень; відокремлення поширених узгоджених означень; відокремлення поширених і непоширених прикладок; відокремлення неузгоджених означень. Способи вираження напівпредикативних означень.

Напівпредикативні обставини: способи вираження, відокремлення поширених і непоширених обставин.

Питання про відокремлені додатки в мовознавчій літературі, їх специфіка в порівнянні з іншими відокремленими членами речення.

Уточнювальні члени речення: їх специфіка у порівнянні з напівпредикативними відокремленими членами. Умови та засоби відокремлення уточнювальних членів речення.

Парентези як засіб ускладнення (вставні та вставлені компоненти).

Вставні компоненти: структура (слова, словосполучення і речення); семантико-комунікативні групи (значення вставних); пунктуація речень із вставними компонентами. Б. Вставлені компоненти: структурні особливості (слова, словосполучення і речення); особливості вставлених членів речення у порівнянні зі вставними; їх значення; пунктуація речень із вставленими компонентами.

Звертання як засіб ускладнення простого речення. Різновиди звертань за функціональними особливостями та за структурою, пунктуація речень із звертаннями.

8 семестр навчання («Складне речення»)

Складне речення: структурно-змістові та інтонаційні особливості структури.

Класифікація складних речень (елементарні-неелементарні, сполучникові –безсполучникові тощо).

Складносурядні речення. Автосемантичні та синсемантичні предикативні частини. Речення відкритої та закритої структури. Засоби зв'язку.

Класифікація складносурядних речень (з різними типами відношень).

Розділові знаки в складносурядному реченні.

Принципи класифікації складнопідрядних речень (логіко-граматична, формально-граматична та структурно-семантична).

Засоби формального зв'язку підрядної частини з головною та різновиди підрядного зв'язку.

Складнопідрядні речення з підрядними означальними.

Складнопідрядні речення із займенниково-співвідносними підрядними частинами.

Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними (загальна характеристика).

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними місця.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними часу.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними причини.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними мети.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними умови.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними способу дії та міри і ступеня.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними допустовими.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними наслідковими.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними супровідними.

Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Їх різновиди.

Розділові знаки в складнопідрядному реченні.

Безсполучникові складні речення. Загальна характеристика.

Погляди вчених на природу складних безсполучникових речень.

Класифікація безсполучникових складних речень.

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Багатокомпонентні складні речення з різними типами зв'язку.

Речення з сурядністю і підрядністю та їх структурні різновиди.

	<p>Речення з безсполучниковим і сполучниковим сурядним зв'язком та їх структурні різновиди.</p> <p>Речення з безсполучниковим і сполучниковим підрядним зв'язком та їх структурні різновиди.</p> <p>Речення з безсполучниковим і сполучниковим сурядним та підрядним зв'язком і їх структурні різновиди.</p> <p>Поняття періоду як синтаксичної структури.</p> <p>Поняття складного синтаксичного цілого (надфразової єдності).</p> <p>Речення з прямою мовою.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І. Словосполучення				
25 т. 2 год.	Предмет і об'єкт синтаксису. Синтаксичні одиниці. Типи синтаксичних зв'язків та їх особливості. Словосполучення як синтаксична одиниця. Типи словосполучень за типом зв'язку (підрядні, сурядні) та структурою (прості, складні).	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Кучеренко І. Фразеологізм як об'єкт синтаксису // Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 58-66. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Вихованець Р. І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993.	Трактування обсягу поняття „словосполучення” у науковій літературі. 3 год.	03.03.2024
25 т. 2 год.	Підрядні словосполучення, їх типи за частиномовним вираженням головного компонента (субстантивні, ад'єктивні, вербальні, нумеральні, прономінальні). Словосполучення за ступенем синтаксичної спаяності (синтаксично вільні, синтаксично зв'язані). Шкільна термінологія на подані типи.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Балко М. Еволюція поглядів на статус і структуру цілих словосполучень сучасної української мови // Лінгвістичні студії: 36. наук. праць. – Вип. 10. – Донецьк: ДонНУ, 2002. – С. 32-37. Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. – К., 1968.	Особливості семантичної спаяності компонентів словосполучення (синтаксично зв'язані, фразеологізовані та лексикалізовані словосполучення). 3 год.	19.03.2024
26 т. 2 год.	Розмежування поєднань синтаксичного та несинтаксичного характеру (предикативні утворення, поєднання несамотійної частини мови із самотійною, аналітичні морфологічні утворення, фразеологізми моделі словосполучення, лексикалізовані утворення.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.	Структурні особливості словосполучень. До проблеми складних словосполучень. Виділення з речення	15.03.2024

	Академічне та шкільне бачення статусу словосполучення.			елементарних одиниць. 3 год.	
26 т. 2 год.	Аналіз підрядних словосполучень за частиномовним вираження опорного компонента та за ступенем синтаксичної спаяності.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
27 т. 2 год.	Спосіб зв'язку в підрядних словосполученнях: 1) узгодження: власне граматичне / невласне граматичне, повне / неповне, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, смислове, кореляція, тяжіння); 2) керування: сильне \ слабке, безпосереднє / опосередковане, подвійне, варіантне; 3) прилягання; різновиди відмінкового та іменного прилягання. Відмінності шкільного підходу в оцінюванні способів зв'язку.	лекція	Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. – К., 1984.		
27 т. 2 год.	Аналіз у підрядних словосполученнях способу зв'язку залежного компонента з головним. Розмежування різновидів узгодження, керування, прилягання. Розмежування різновидів (кореляція / іменне прилягання, сильне / слабке керування, власне граматичне / різновиди невласне граматичного узгодження). Морфологічні особливості головного та залежного компонентів при визначенні способів зв'язку.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
28 т. 2 год.	Семантико-синтаксичні відношення у підрядному словосполученні. Основні та додаткові типи відношень. Атрибутивні (означальні), об'єктні, обставинні. Різновиди обставинних. Комплективні та апозитивні відношення. Методика визначення семантико-синтаксичних відношень у середній школі.	лекція	Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Вихованець І.Р. Синтаксичні зв'язки і семантико-синтаксичні відношення // Синтаксис словосполучення і простого		

			речення (синтаксичні категорії і зв'язки). – К., 1975. – С. 29–46.		
28 т. 2 год.	Аналіз семантико-синтаксичних відношень у підрядних елементарних словосполученнях. Складні випадки розмежування відношень (означальних та об'єктних відношень у субстантивних словосполученнях, об'єктних та обставинних відношень у вербальних словосполученнях тощо): методи та прийоми аналізу.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
28 т.. 2 год.	Виділення елементарних підрядних та сурядних словосполучень із речення та тексту; проблемні питання, пов'язані з їхнім виокремленням та аналізом (подвійні синтаксичні зв'язки, структурування граматикалізованих єдностей у реченні, напівпредикативні утворення, синтаксично неподільні поєднання тощо).	лекція	Слинько І. І., Гуїванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Меншиков І. І., Попова І. С. Структура словосполучення в сучасній українській літературній мові. – Дніпропетровськ, 2000. – 36 с.	Сурядні словосполучення (структурні особливості, семантико-синтаксичні відношення).	22.03.2024
29 т. 2 год.	Виокремлення з тексту та аналіз елементарних підрядних і сурядних словосполучень. Їх повний синтаксичний аналіз.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
Модуль II. Просте речення					
29 т. 2 год.	Речення як основна синтаксична одиниця, його ознаки: інтонаційна та семантична завершеність, предикативність, модальність. Типи модальностей речення. Аспекти вивчення речення у сучасному мовознавстві (формально-граматичний, семантико-синтаксичний та комунікативний). Основні терміни та напрями досліджень у межах кожного аспекту. Формально-граматичний аспект	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І. Білодіда. – К., 1972. Сучасна українська мова: Вихованець Р. І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	Типи модальностей речення.	02.04.2024

	як традиційний в шкільній та академічній граматиках.				
30 т. 2 год.	Аналітична контрольна робота з модуля №1 «Словосполучення»: виокремлення з речень елементарних підрядних та сурядних словосполучень та їх повний синтаксичний аналіз (за структурою, типом зв'язку, тип за частиномовною належністю, семантико-синтаксичними відношеннями, семантичною спаяністю компонентів).	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
30 т. 2 год.	Семантико-синтаксичний аспект: поділ речення на синтаксеми, предикат та субстанційні синтаксеми, семантично елементарні та семантично ускладнені речення, вторинні семантичні одиниці (детермінанти). Комунікативний аспект: речення як висловлювання, тема / рема речення, актуальне членування речення, поділ речення на синтагми. Традиційна класифікація простих речень за комунікативними: за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні), за модальністю (стверджувальні, заперечні), за емоційною забарвленістю (окличні, неокличні) Поняття членованості речення. Нечленовані одиниці-комунікати.	лекція	Вихованець Р. І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Аналіз речення в семантико-синтаксичному та комунікативному аспектах. 3 год.	05.04.2024
31 т. 2 год.	Характеристика речення за різними типами суб'єктивної модальності (бажальна, питальна, умовна, гіпотетичні, переповідна тощо) та за семантико-граматичними особливостями:	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		

	визначення предикатних та субстанційних синтаксем у їх відповідності до формально-синтаксичних функцій (членів речення)				
31 т. 2 год.	Традиційна класифікація простих речень за структурно-граматичними особливостями: способом вираження граматичної основи (одно-, двоскладні), за наявністю другорядних членів речення (поширені, непоширені), за повнотою синтаксичної структури (повні, неповні), за наявністю засобів ускладнення (ускладнені, неускладнені).	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Питання про слова-речення (комунікати). 3 год.	24.05.2024
32 т. 2 год.	Загальний синтаксичний аналіз речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
32 т. 2 год.	Двоскладне речення. Члени речення. Графічне виділення членів речення. Предикативний зв'язок. Підмет і присудок. Способи зв'язку між головними членами речення: координація, співв'язь, спів положення. Типи підметів і способи їх вираження: прості / складні. Ускладнені підмети. Семантико-граматичні типи синтаксично неподільних словосполучень у ролі складеного підмета.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Тире між підметом та присудком. 3 год.	23.04.2024
33 т.	Встановлення граматичної основи двоскладного речення. Складні випадки встановлення граматичної основи (інфінітивний підмет + іменний присудок). Характеристика підмета:	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.	Підходи до оцінювання ускладнених форм головних членів.	23.04.2024

2 год.	структурні типи, способи вираження, засоби ускладнення.			3 год.	
33 т. 2 год.	Структурні типи присудків і способи їх вираження у простому реченні. Простий дієслівний присудок. Складений дієслівний, іменний та прислівниковий присудки. Особливості та способи вираженні в складених присудках опорного компонента та зв'язкового. Ускладнені форми складених присудків. Складні (подвійні, гібридні) присудки, їх відмінність від складених. Відмінність академічного та шкільного бачення у визначенні різновидів складених присудків.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Питання про подвійний присудок (дуплексив). 3 год.	26.04.2024
34 т. 2 год.	Характеристика присудка: структурні типи, способи вираження, засоби ускладнення. Складні випадки встановлення обсягу присудка в синтаксичному матеріалі. Аналіз головних членів речення в середній школі.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
34 т. 2 год.	Односкладні речення і їх різновиди. Відмінність шкільної та академічної граматики у визначенні типів односкладних речень як щодо термінології, так і щодо якісно-кількісного визначення одиниць. Речення, у яких головний член формально зіставляється з присудком: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні речення. Речення, у яких головний член формально зіставляється з підметом: номінативні, генітивні, вокативні речення.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Різні підходи до оцінювання односкладних речень. 3 год.	11. 05. 2024

36 т. 2 год.	Характеристика різних типів та різновидів односкладних речень крізь призму академічного та шкільного бачення (паралельний аналіз). Способи вираження головного члена односкладних структур.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.	Питання про вокативні і генітивні речення у мовознавчій літературі. 3 год.	24.05.2024
35 т. 2 год.	Другорядні члени речення. Їх типи та способи вираження. Морфологізовані та неморфологізовані члени речення. Означення: граматичний тип (узгоджене, неузгоджене, прикладкове), структурні типи (непоширені, поширені). Граматичні способи вираженні означень.	Лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.		
36 т. 2 год.	Виділення та аналіз означень різних граматичних та чструктурних типів	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
36 т. 2 год.	Додаток: граматичний тип (прямий, непрямий), морфологізований / неморфологізований, за характером залежності: придієслівний, присубстантивний, при адвербіальний, приад'єктивний. Обставина: семантичні різновиди (часу, місця, причини, мети, способу дії, міри і ступеня, умови, допусту); морфологізовані / не морфологізовані одиниці, поширені / непоширені.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.		

37 т. 2 год.	Аналіз різних типів означень, додатків та обставин у реченні.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
37 т.	Синкретичні другорядні члени речення. Причини виникнення синкретичності (подвійні синтаксичні зв'язки, позиція члена речення, нашарування різних семантичних відтінків). Інфінітив у функції другорядних членів речення. Методика аналізу другорядних членів речення в школі.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Синкретичні явища в системі другорядних членів речення: синтаксичний матеріал. 3 год.	30.05.2024
38 т. 2 год.	Складні випадки розмежування другорядних членів речення: обставин та придієслівних додатків, неузгоджених означень та присубстантивних додатків.	практичне е заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
38 т. 2 год.	Неповні речення та їх різновиди. Власне неповні та еліптично неповні речення. Контекстуальні та ситуативні власне неповних структур. Відмінність неповних речень від односкладних, критерії розмежування. Обірвані речення. Парцельовані структури. Статус нечленованих речень.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.		

39 т. 2 год.	Характеристика неповних речень. Складні випадки у розмежуванні односкладних та неповних речень. Труднощі вивчення неповних речень у школі.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
39 т. 2 год.	Повний синтаксичний аналіз речень: загальний та за членами речення. Складні випадки: щодо модальності, встановлення граматичної основи, у розмежуванні односкладних повних та двоскладних неповних речень, характеристики неморфологізованих другорядних членів речення, членів речення, виражених граматикалізованими поєднаннями тощо.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.		
39 т. 2 год.	Повний синтаксичний аналіз речень: загальний (комунікативні та структурно-граматичні показники) та за членами речення. Контрольна модульна робота №2.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
МОДУЛЬ III Засоби ускладнення простого речення					
1 т.	Загальний синтаксичний аналіз речення та за членами простих речень, виявлення засобів ускладнення.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с.		
1 т. 2 год.	Просте ускладнене речення. Різні підходи у мовознавстві. Вивчення засобів ускладнення в академічній та шкільній граматиці. Класифікація	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	Пунктуаційний та граматичний аналіз засобів ускладнення. 10 год.	30.10.2022

	засобів ускладнення. Граматичні та комунікативно-стилістичні засоби.		Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.		
2 т. 4 год.	Аналіз речення різної структури. Загальна характеристика засобів ускладнення. Розмежування складних речень та простих із засобами ускладнення.	практичні заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
2 т. 2 год.	Однорідні члени речення: тип зв'язку, семантико-синтаксичні відношення для сполучникового типу зв'язку. Ряди однорідних членів: відкриті / закриті, повторювані / парні. Додаткові засоби єдності блоку однорідних членів. Погляд на речення з однорідними присудками у синтаксисі.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Різні підходи до характеристики речень з однорідними присудками (за І. Кучеренком). 4 год.	18.09.2023
3 т. 2 год.	Характеристика однорідних членів речення. Аналіз речень із однорідними членами.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Питання однорідності / неоднорідності означень . 6 год.	25.09.2023
3 т. 2 год.	Речення з відокремленими членами: класифікація відокремлених членів речення, умови, засоби відокремлення, пунктуація речень. Відокремлені напівпредикативні члени речення. Відокремлені напівпредикативні означення.	Лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Відокремлені напівпредикативні означення: пунктуаційні особливості . 8 год.	09.10.2023
4 т.	Аналіз речень з напівпредикативними відокремленими означеннями різних граматичних (узгоджені, неузгоджені, прикладкові) та структурних типів (поширені, непоширені) залежно від позиції щодо означуваного слова та	практичні заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Прикладка: особливості відокремлення . 8 год.	09.10.2023

4 год.	інших чинників. Засоби відокремлення. Вивчення відокремлених означень у школі.				
4 т. 2 год.	Напівпредикативні відокремлені обставини. Обов'язкове та факультативне відокремлене. Граматичний спосіб вираження.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Відокремлені напівпредикативні обставини: пунктуаційні особливості. 6 год.	30.10.2023
5 т. 2 год.	Аналіз відокремлених напівпредикативних обставин. Характеристика відокремлених обставин у школі.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Уточнювальні члени речення: проблеми аналізу та пунктуації. 6 год.	03.10.2023
5 т. 2 год.	Речення з відокремленими уточнювальними членами. Проблеми встановлення окремих уточнювальних членів. Умови, засоби відокремлення. Статус відокремлених додатків. Факультативні умови відокремлення	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Питання про відокремлені додатки в науково-навчальній літературі. 6 год.	09.10.2023
6 т. 4 год.	Аналіз відокремлених додатків у реченні. Характеристика відокремлених уточнювальних членів речення. Характеристика прикладок з уточнювальним значенням. Вивчення уточнювальних членів речення у школі.	практичні заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
6 т. 2 год.	Парентези як засоби ускладнення у мовознавчій літературі. Вставні та вставлені компоненти: порівняльний аналіз. Комунікативні-семантичні групи вставних та вставлених. Способи вираження, структурні особливості, розділові знаки.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Семантика вставних компонентів. 6 год.	16.10.2023

7 т. 2 год.	Аналіз речень із вставними та вставленими компонентами. Вивчення вставних та вставлених компонентів у школі.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
7 т. 2 год.	Вокатив у мовознавчій літературі. Звертання як засіб ускладнення і як окреме висловлювання (вокативне речення). Типи звертань за функцією, структурою, засоби ускладнення звертань.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Форми кличного відмінка як морфологічної форми звертання в іменниках різних відмін та груп.	23.10.2023 6 год.
8 т. 4 год.	Аналіз речень із звертаннями. Розмежування засобів ускладнення простого речення, що мають однаковий лексико-граматичний спосіб вираження.	практичні заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
8 т. 2 год.	Синтаксичний аналіз речень із засобами ускладнення: складні випадки	лекція	Жовтобрюх М.А., Волох О.Т., Самійленко С.П., Слинко І.І. Історична граматики української мови. – К., 1980. Історія української мови: Морфологія. – К., 1978.		
9 т. 2 год.	Виявлення у реченні різних засобів ускладнення та їх синтаксичний аналіз.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
Модуль IV. Складне речення					
9 т. 2 год.	Складне речення. Різні підходи у мовознавстві. Вивчення складного речення в академічній та шкільній граматиці. Поділ складного речення на предикативні частини.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.		
10 т. 4 год.	Пунктуація та повний синтаксичний аналіз простих ускладнених речень та окремих предикативних частин у складному, які містять засоби ускладнення	практичні заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		

10 т. 2 год.	Загальна характеристика складного речення: за структурою (елементарні / багатокomпонентні, за типом зв'язку (складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові). Комунікативні особливості складного речення у порівнянні з простим.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Перехідні явища в системі складних речень. 4 год.	До 03
25 т. 2 год.	Комунікативна характеристика складного речення. Поділ складних речень на окремі предикативні частини.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Пунктуаційний аналіз складного речення і тексту. 5 год.	До 03
25 т. 2 год.	Складносурядні речення та їх класифікація. Структурні особливості. Елементарні складносурядні Семантико-структурні (за семантико-синтаксичними відношеннями) та структурно-семантичні типи (автосемантичні та синсемантичні структури). Сполучні засоби.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Розділові знаки між предикативними частинами складносурядного речення: синтаксичний матеріал. 3 год.	До 15.03
26 т. 2 год.	Характеристика складносурядних елементарних речень. Аналіз складносурядних речень у шкільному синтаксисі.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Різновиди семантичних відношень між предикативними частинами складносурядного речення. 3 год.	До 15.03
26 т. 2 год.	Багатокomпонентні складносурядні речення. Схеми речень. Пунктуаційні особливості складносурядних речень.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.		

27т. 2 год.	Синтаксичний аналіз багатокomпонентних складносурядних речень.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Трактування безсполучникових речень у граматичній літературі. 3 год.	До 15.03
27 т. 2 год.	Складнопідрядне речення. Принципи їх класифікації. Семантико-структурна та структурно-семантична класифікація елементарних складнопідрядних речень. Сполучні засоби.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуїванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Логіко-граматична класифікація складнопідрядних речень. Сполучні засоби у складнопідрядному реченні . 3 год.	До 04
28 т. 2 год.	Характеристика елементарних складнопідрядних речень за структурно-семантичним типом, сполучними засобами, пунктуацією.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
28 т. 2 год.	Складнопідрядні означальні речення. (Різновиди, сполучні засоби, структурно-семантичний тип тощо). Вивчення складнопідрядних речень з підрядною означальною частиною в школі.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуїванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.		
29 т. 2 год.	Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядною означальною. (присубстантивно-означальних та займенниково-означальних речень)	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
29т. 2 год.	Складнопідрядні з'ясувальні речення. Складні випадки розмежування підрядних з'ясувальних та займенниково-означальних.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.		

			Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.		
30 т. 2 год.	Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядною з'ясувальною предикативною частиною.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
30 т. 2 год.	Складнопідрядні речення з підрядними обставинними предикативними частинами. Структурно-семантичні особливості у порівнянні із з'ясувальними та означальними. Сполучні засоби. Обставинні предикативні частини часу, умови і місця.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.		
31 т. 2 год.	Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядними обставинними частинами часу, умови та місця.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
31 т. 2 год.	Складнопідрядні речення з підрядними обставинними причини, мети, способу дії, порівняльними, міри і ступеня, допусту та наслідковими. Складнопідрядні супровідні речення. Складнопідрядні речення із зіставними відношеннями та уточнювальними як факультативні типи у синтаксичній літературі. Статус окремих складнопідрядних у шкільній практиці.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.		
32 т.	Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядними обставинними частинами причини,	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		

2 год.	мети, способу дії, порівняльними, міри і ступеня, допусту та наслідковими, а також супровідними реченнями.				
32 т. 2 год.	Багатокомпонентні складнопідрядні речення (речення з однорідною та неоднорідною супідрядністю, з послідовною підрядністю; контаміновані структури). Горизонтальні та вертикальні схеми багатокомпонентних складнопідрядних речень.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.		
33 т. 2 год.	Синтаксичний аналіз багатокомпонентних складнопідрядних речень.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
33 т. 2 год.	Багатокомпонентні речення з різними типами сполучникового зв'язку. Вивчення багатокомпонентних структур у середній школі.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Різновиди багатокомпонентних конструкцій щодо провідного типу зв'язку. 3 год.	До 05
34 т. 2 год.	Частковий синтаксичний аналіз багатокомпонентних речень із різними типами зв'язку: кількість предикативних частин, тип за структурним показником (елементарне / багатокомпонентне). Схеми речення (горизонтальна та вертикальна). Різновид за типом зв'язку. Характеристика кожного із типів зв'язку: А) сурядний: сполучний засіб, семантико-синтаксичні відношення між предикативними частинами, автосемантичний / синсемантичний зв'язок; Б) підрядний: сполучний засіб, семантико-структурний тип та різновид підрядного, структурно-семантичний тип (розчленована / нерозчленована структура), для багатокомпонентних структур – різновид підрядності (однорідна, неоднорідна	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.	Речення з фразеологізованими предикативними частинами. 3 год.	До 05

	супідрядність, послідовна підрядність, контамінований тип);				
34 т. 2 год.	Безсполучникові речення: структурно-семантичні типи, семантико-синтаксичні відношення між предикативними частинами, пунктуація. Вивчення безсполучникових речень у середній школі.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванок В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Семантичні відношення та розділові знаки між предикативними частинами безсполучникового речення : синтаксичний матеріал. 3 год.	До 05
35 т. 2 год.	Синтаксичний та пунктуаційний аналіз елементарних безсполучникових речень.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
35 т. 2 год.	Складні сполучниково-безсполучникові багатоконпонентні конструкції. Період як синтаксична структура. Комбіновані схеми (горизонтальна з елементами вертикальної).	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Ознаки і типи надфразних єдностей. 2 год.	До 15.05
36 т. 2 год.	Частковий синтаксичний аналіз багатоконпонентних речень із сполучниковим та безсполучниковим типами зв'язку. Визначення періоду.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
36 т. 2 год.	Речення з прямою мовою: синтаксичний статус, особливості аналізу, комунікативні особливості, пунктуація.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Оформлення чужої мови як непрямой. 3 год.	До 15.05

37 т. 2 год.	Моделювання та аналіз речень із прямою мовою. Вивчення речень із прямою мовою в середній школі.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
37 т. 2 год.	Категорії текстового характеру. Текст і його складники. Синтаксис речення і синтаксис тексту. Складне синтаксичне ціле. Абзац.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.		
38 т. 2 год.	Повний синтаксичний аналіз багатокomпонентних структур з різними типами зв'язку.	практичне заняття	Терлак З. М. Синтаксис української мови у вправах. – Львів, 2020.		
38 т. 2 год.	Принципи української пунктуації. Модульна контрольна робота №4.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.		